Nr. 43. Warszawa, dnia 31 Sierpnia 1919 r. Rok II.

# DZIENNIK URZĘDOWY

## MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

**Cena numeru pojedyńczego 1 mk. Z zaboru austrjackiego i z terenów b. okupacji austrjackiej można wpłacać za numer „Dziennika Urzędowego M. S. W." 1 kor. 75 h. „Dziennik Urzędowy" przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i powyższych instytucji. Cena za wiersz drobnego pisma jednoszpaltowego 1 mk.**

**Redakcja i Administracja: Nowy-Świat Nr. 69, telefon redakcji 64-13, administracji — 118-81.**

TREŚĆ:


# III.

## 593.

### Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych o powołaniu przy Ministerstwie Komisji Kwalifikacyjnej dla urzędników b. zaboru austrjackiego.

Na podstawie § 16 obowiązującej na obszarze b. zaboru austrjackiego ustawy o stosunku służbowym urzędników państwowych i służby państwowej z dnia 25 stycznia 1914 austr. Dz.

p. p. № 15 ustanawiam przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych na rok bieżący Komisję Kwalifikacyjną do rozstrzygania zażaleń przeciw uchwałom Komisji Kwalifikacyjnej przy Namiestnictwie galicyjskiem względnie przy Generalnym Delegacie Rządu dla Galicji, o ile uchwały te dotyczą ogólnej oceny urzędników konceptowych, rachunkowych i kancelaryjnych służby politycznej i policyjnej.

Do Komisji tej powołuję Szefa Sekcji D-ra Stefana Iszkowskiego, jako przewodniczącego, Szefa Sekcji D-ra Stanisława Kasznicę, jako zastępcę przewodniczącego, Inspektora administracyjnego Tadeusza Makarewicza, Naczelników Wydziału D-ra Juljusza Dunikowskiego, Józefa Dworskiego i D-ra Tadeusza Konckiego jako członków zwyczajnych, dalej Radców ministerjalnych Kazimierza Chłapowskiego, Władysława Weissbroda, D-ra Mieczysława Seydlitza, oraz Starszego Referenta D-ra Czesława Pawlikowskiego, jako zastępców członków zwyczajnych.

O ile chodzić będzie o ustalenie kwalifikacji urzędników rachunkowych i kancelaryjnych wstąpi do komisji w miejsce najmłodszego rangą członka zwyczajnego Referent Marjan Kasperowicz względnie Instruktor kancelaryjny Artur Iseppi jako członek nadzwyczajny. W razie przeszkody ze strony p. Iseppiego, zastąpi go Instruktor kancelaryjny Antoni Kwaśniak.

Komisja przestrzegać będzie w pełnieniu swoich obowiązków odnośnych postanowień wyżej wymienionej ustawy z dnia 25 stycznia 1914 roku., tudzież rozporządzenia b. austr. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych L. 903 (M. J. Dziennik rozporządzeń tegoż Ministerstwa rocznik 1914 str. 105).

Warszawa, d. 7 sierpnia 1919 r. (P. P. 668/1)

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *St. Wojciechowski.*

## IV.

### 594.

**Okólnik (473) Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie współdziałania organów administracyjnych w powiatach przy zwalczaniu epidemji duru plamistego.**

Z uwagi na zastraszający wzrost ilości przypadków duru plamistego zwłaszcza wśród nowozaciężnego rekruta, a to wskutek złych warunków hygienicznych, w jakich w wielu miejscowościach pracują Komisje poborowe oraz wskutek znacznego skupienia rekruta nieraz już na tyfus plamisty chorego lub będącego w okresie wylęgania choroby, poleca się Panu wydać odpowiednie zarządzenia podwładnym organom, a mianowicie:

1) co do ubikacji, w których się pobór odbywa, oraz

2) co do samych rekrutów.

ad 1) Ubikacje, w których się pobór odbywa winny być o ile możności przestronne. Codziennie przed rozpoczęciem oraz po ukończeniu poboru całe pomieszczenia (rozbieralnię i salę badań) należy zmyć środkiem odkażającym (5% rozczynem kreozolowo-mydlanym, wodą z ługiem i t. p.) i to nietylko podłogi, ale i ściany do wysokości człowieka. Ustępy winny być codziennie zlewane mlekiem wapiennem.

W pomieszczeniu Komisji poborowej winna być umywalnia z czystą wodą dla członków tejże Komisji, mydło, szczoteczka do paznogci, ręczniki i butla z 1% rozczynem sublimatu.

Odpowiednich środków dezynfekcyjnych dostarczy P. K. U.

ad 2) Z miejscowości, w których panuje nagminnie jakakolwiek choroba infekcyjna, poborowych nie należy wzywać do komisji. Należy również pouczyć wójtów i sołtysów, by poborowi zjawiali się czyści, wykąpani, w ubraniu wolnem od wszy z krótko ostrzyżonymi włosami na głowie, a to pod osobistą odpowiedzialnością wójtów.

Ministerstwo Spraw wojskowych wydało analogiczne zarządzenia P. K. U., winien Pan przeto współdziałać z władzami wojskowymi w myśl powyższego zarządzenia, gdyż bez intensywnej współpracy wszystkich powołanych do tego czynników, zwalczanie groźnej epidemji okaże się niemożliwem.

Warszawa, dn. 21 lipca 1919 r. (J. W.—945).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
*(—) Józef Bek.*

## 595.

**Okólnik (492) Ministra Spraw Wewnętrznych do Przewodniczących Wydziałów Powiatowych w sprawie sprostowania okólnika z dnia 12 kwietnia r. b. Dziennik Urzędowy M. S. W. Nr. 29 poz. 375 w przedmiocie prawa karnego w sprawach samorządowych.**

Przy przepisywaniu okólnika z 12 kwietnia 1919 r. № 46888, w przedmiocie prawa karnego w sprawach samorządowych zakradła się omyłka, polegająca na tem, że do okólnika, przeznaczonego do Przewodniczących Wydziałów Powiatowych, wstawiono końcowy ustęp okólnika w brzmieniu, przeznaczonem dla Prezydentów miast wydzielonych i burmistrzów miast niewydzielonych.

Ustęp ten, tyczący się wyłącznie prawa karnego Prezydentów względnie burmistrzów, który w okólniku, przesłanym Panom Przewodniczącym Wydziałów Powiatowych skreślić należy, brzmi: „W końcu zwraca się uwagę Pana na przysługujące Panu w myśl art. 20 Dekretu w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych z dnia 7-go lutego 1919 r. (Dz. Pr. № 14, poz. 184) prawo samodzielnego nakładania kar pieniężnych w przypadkach, tam przewidzianych".

Warszawa, dn. 23/VII 1919 r. (S. M. 1113/2).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *Józef Bek.*

## 596.

**Okólnik (493) Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie normy żywienia dla oddziałów, ściągających kontygens zbożowy od mniejszej własności ziemskiej.**

Podaje się do wiadomości niżej zamieszczoną tabelę zaprowiantowania oddziałów wojskowych w celu zastosowania w poszczególnych wypadkach, a w szczególności dla żywienia oddziałów, ściągających kontyngens zbożowy od mniejszej własności rolnej.

**Tabela zaprowiantowania oddziałów w garnizonie:**

| | | |
|---|---|---|
| 1. | Chleb | 700 gr. |
| 2. | Mięso | 250 „ |
| 3. | Ziemniaki | 700 „ |
| 4. | Jarzyna twarda lub miękka pszenna do gotowania | 150 „ |
| 5. | Przyprawy: sól | 15 „ |
| | tłuszcz | 30 „ |
| | cebula świeża | 12,5 „ |
| | ocet | 1 ctl. |
| | włoszczyzna susz | 1 gr. |
| | korzenie | 0,5 „ |
| | mąka do przyprawy | 10 „ |
| 6. | Marmelada | 50 „ |
| 7. | Kawa | 2por. |
| 8. | Papierosy | 5 sz. |
| 9. | Miesięczna racja mydła | 100 gr. |

**Tabela zaprowiantowania oddziałów, należących do armji w polu.**

Dzienna racja:

| | | |
|---|---|---|
| 1. | Chleb | 700 gr. |
| 2. | Mięso | 300 „ |
| 3. | Ziemniaki | 500 „ |
| 4. | Jarzyna twarda lub strączkowa | 150—125 „ |
| 5. | Przyprawy: sól | 15 „ |
| | tłuszcze | 30 „ |
| | cebula świeża | 15,5 „ |
| | włoszczyzna suszona | 1 „ |
| | ocet | 1 ctl. |
| | korzenie | 0,5 gr. |
| | mąka do przyprawy | 10 „ |
| 6. | Marmelada | 50 „ |
| 7. | Kawa | 2por. |
| 8. | Papierosy | 10 sz. |
| 9. | Mydła miesięcznie | 200 gr, |

**Dodatki dla oddziałów walczących.**

| | | |
|---|---|---|
| 10. | Herbata | 1,5 gr. |
| 11. | Cukier | 10 „ |
| 12. | Tłuszcz | 30 „ |

Warszawa, dn. 23.VII 1919 r. (J. W. 976/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *J. Bek.*

## 597.

**Okólnik (495) Ministra Spraw Węwnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie przenoszenia się urzędników do innej władzy.**

Poniżej zamieszczone 2 okólniki Prezydjum Rady Ministrów przesyła się do wiadomości, ścisłego przestrzegania i zakomunikowania wszystkim urzędnikom.

Warszawa, dn. 26/VII 1919. (A. P. 5994).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych: (—) *Józef Bek.*

Doszło do Wiadomości Prezydjum Rady Ministrów, że mimo okólnika z dnia 17/XII 1918 r. № 3668/18 zdarzają się ustawicznie jeszcze wypadki, że urzędnicy poszczególnych Ministerstw zgłaszają natychmiastowe swoje ustąpienie z służby, motywując to tem, że zostali już przez inne Ministerstwa do służby z wyższemi poborami zaangażowani i do objęcia tej służby natychmiast są wezwani.

W interesie ładu i należytego funkcjonowania instytucji państwowych, jak niemniej na powagę ich naczelników Prezydjum Rady Ministrów pozwala sobie ponownie upraszać Pana Ministra (Kierownika Ministerstwa) o wydanie zarządzenia, by w podległym Mu Ministerstwie była stosowana z całą ścisłością zasada, wyrażona w powołanym wyżej okólniku, że każde przeniesienie do innego Ministerstwa może odbywać się tylko za uprzedniem porozumieniem się zainteresowanych Ministerstw.

W zastępstwie: podpis nieczytelny.

Wyciąg z protokułu 71-go posiedzenia Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 maja 1919 r.

Punkt 4. Przyjęto wniosek Prezydjum Rady Ministrów następującej treści:

1) „staranie się urzędnika o przeniesienie do innej władzy może nastąpić jedynie za pośrednictwem dotychczasowej władzy przełożonej.

2) przyjęcie do służby państwowej, uzyskanie z obejściem tej zasady, będzie bezwzględnie unieważnione“.

## 598.

### Okólnik (499) Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie poddawania przeglądowi lekarskiemu członków rodziny poborowych, co do których powołują się oni na niezdolność do pracy.

Poniżej zamieszczone rozkazy Ministerstwa Spraw Wojskowych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości i zastosowania.

Warszawa, dn. 26.VII 1919 r. (I. W. 889/2).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *Józef Bek.*

Wyciąg z odprawy Sekcji Poborowej i Uzupełnień № 50 z dnia 19.III, 1919 r. p. 2 L. 6614/II.

W wypadkach kiedy zachodzi wątpliwość co do tego, czy dany popisowy może być rzeczywiście uważany za jedynego żywiciela rodziny i czy wobec tego można zastosować względem niego 61 art. „Tymczasowej ustawy o powsz. obowiązku służby wojskowej“ winna Komisja Przeglądowa poddać przeglądowi lekarskiemu tych członków jego rodziny, na których niezdolność do pracy powołuje się popisowy, a co do których zachodzi przypuszczenie, że są w stanie pracować na utrzymanie rodziny; od wyniku przeglądu należy uzależnić ostateczną decyzję.

Do
rozkazu dziennego Sekcji Poborowej i Uzupełnień.

W uzupełnieniu rozkazu L. 6614/II (Odprawa № 50) wyjaśniam, że nie dotyczy on kobiet, członków rodziny popisowego, co do których wystarcza przedstawienie Komisji Przeglądowej zaświadczenie wójta gminy i Komisarza Powiatowego, względnie Komisarza Milicji, że nie trudni się ona pracą zarobkową ze względu na to, że jest zbyt stara, lub zbyt młoda, albo ze względu na jej stan zdrowia.

(—) D-r *Wyrostek*
podpułkownik
Szef Sekcji Poborowej i Uzupełnień.

## 599.

### Okólnik (500) Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie kosztow oświetlenia biur oficerów ewid. i posterunkow żandarmerji.

Poniżej zamieszczone pismo Ministerstwa Spraw Wewnętrznych do Powiatowego Komisarza Rządowego w Płońsku podaje się do wiadomości i stosowania się.

Warszawa, dn. 26.VII 1919. (A. B. 4370/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *Józef Bek.*

Do Pana Powiatowego Komisarza Rządowego
w Płońsku.

Na sprawozdanie z dnia 14.V r. b. № 70/II. oznajmia się Panu Komisarzowi na podstawie pisma Ministerstwa Spraw Wojskowych z dnia 14.VII 1919 r. L. D. G. 33143/4084, że rachunki za oświetlenie i telefony biur oficerów ewidencyjnych i posterunków żandarmerji pokrywane są z kas wojskowych.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych: (—) *Józef Bek.*

600.

## Okolnik (503) Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych, w sprawie zasiłkow dla rodzin wojskowych polskich.

Do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych nadsyłane są wciąż podania od rodzin wojskowych polskich w sprawie zasiłków dla tychże. Również i p. p. Komisarze często zwracają się do Ministerstwa o informacje bądź też o interwencję u właściwych władz w tej sprawie, zwłaszcza zaś o przyśpieszenie otwarcia kredytów na wypłatę zasiłków.

Wobec tego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że:

1) przyznawanie zasiłków rodzinom, powołanych do wojska polskiego, a również wydawanie poleceń do kas powiatowych w przedmiocie wypłaty tychże, zależy wyłącznie od władz wojskowych, a mianowicie od Sekcji zaopatrzenia służących w wojsku polskiem i ich rodzin— Departament Gospodarczy Ministerstwa Spraw Wojskowych (Warszawa, Srebrna № 12),

2) kasy powiatowe uskuteczniają wypłatę zasiłków na podstawie asygnat, przesyłanych do kas bezpośrednio z Sekcji Zaopatrzenia wraz z kartami wypłat, które się przy pierwszej wypłacie wydaje stronom, i kwitarjuszami, a to bezzwłocznie po załatwieniu formalności obowiązujących zgłaszającego prawa swej rodziny do zasiłku wojskowego i ukończeniu urzędowych dochodzeń. Kasy również mają polecone jaknajrychlejsze podejmowanie wypłat,

3) opóźnienia w przyznawaniu i wypłacie zasiłków, jakie często zachodzą, są zazwyczaj spowodowane opieszałością wojskowego w zgłaszaniu praw jego rodziny do pobierania zasiłku, co winien on uskutecznić w oddziale lub zakładzie wojskowym, w którym pełni służbę. *Bez takiego zgłoszenia sprawa nie otrzymuje biegu bez względu na reklamacje stron.*

4) strony interesowane, o ile czują się pokrzywdzonemi w sprawach zasiłkowych, mogą wnosić przedstawienia bezpośrednio do Sekcji Zaopatrzenia, dokąd mogą je też skierowywać przez oficera ewidencyjnego, u którego, jak również w kasach powiatowych, mogą otrzymywać wszelkie potrzebne informacje, dotyczące zasiłków.

Poniżej zamieszczony tekst „Tymczasowych postanowień o zasiłkach dla rodzin żołnierzy wojska polskiego“, służy za podstawę dla wojskowej akcji zasiłkowej który poleca się Panu rozprzestrzenić w powiecie wraz z powyżej podanemi informacjami, zwracając zwłaszcza uwagę ogółu na wiadomości, zawarte w § 3 niniejszego okólnika.

Warszawa, dn. 26.VII 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Józef Bek.*

### Tymczasowe postanowienia o zasiłkach dla rodzin żołnierzy Wojska Polsk.

(Dzien. Rozk. Wojsk. № 44 z 1919 r. poz. 1472).

1. Rodzinie żołnierza (podoficera), służącego w Wojsku Polskiem, przysługuje na czas jego służby prawo do zasiłku pod warunkami poniżej określonemi.

2. A to: a) jeżeli żołnierz przed wstąpieniem do służby w Wojsku Polskiem łożył na utrzymanie rodziny.

b) jeżeli rodzina wskutek wstąpienia żołnierza do Wojska poniosła ubytek w dochodach i znajduje się wskutek tego w złem położeniu materjalnem.

3. Prawo ubiegania się o zasiłek mają następujący członkowie rodziny żołnierza (podoficera):

a) żona (także żona separowana, którą żołnierz obowiązany jest utrzymywać),

b) ślubne i nieślubne dzieci,

c) rodzeństwo,

d) rodzice.

4. Zasiłek wynosi miesięcznie: w miastach: Będzin, Częstochowa, Dąbrowa, Kalisz, Kielce, Lublin, Łomża, Łódź, Ostrowiec, Pabjanice, Piotrków, Płock, Radom, Sosnowiec, Siedlce, Suwałki, Tomaszów Rawski, Warszawa, Włocławek i Żyrardów:

dla żony . . . . . . 50.— Mk.
dla innych członków rodziny 15.— „

we wszystkich innych miejscowościach:

dla żony . . . . . . 30.— Mk.
dla innych członków rodziny 15.— „

5. Powyższy zasiłek przysługuje dzieciom żołnierza (podoficera) niezawiśle od dodatku, pobieranego na dzieci wraz z żołdem.

6. Rodzeństwu i dzieciom żołnierza (podoficera) może być przyznany zasiłek do ukończonego 15 roku życia, — ile jednak uczęszczają do szkoły, to do ukończenia 18 roku życia.

7. Prawo rodziny do zasiłku żołnierz (podoficer) zgłasza w oddziale (zakładzie), w którym pełni służbę. Wszyscy obecnie służący żołnierze winni zgłosić prawo swych rodzin do zasiłku, bez względu na to, czy już raz prawo to zgłosili, oraz bez względu na to, czy ich rodziny pobierają już zasiłek. W przeciwnym razie wypłata zasiłków zostanie wstrzymana.

8. O ile żołnierz (podoficer) wystąpi z Wojska w charakterze inwalidy, mogą być — aż do czasu otrzymywania przezeń zapomóg inwalidzkich — przyznawane jego rodzinie w dalszym ciągu zasiłki, a to najdłużej przez 3 miesiące.

Podobnie rodziny po poległych i zmarłych mogą nadal pobierać zasiłki, a to aż do czasu przyznania wdowom i sierotom zapomóg (rent) wdowich i sierocych, jednakże najdłużej przez 3 miesiące.

Rodziny wziętych do niewoli i zaginionych pobierają nadal zasiłki. O ile żołnierz zmarł w niewoli, uważa się, że zmarł w czasie służby wojskowej.

9. Wdowy i sieroty po poległych i zmarłych, które dotychczas otrzymywały zasiłki, pobierają je nadal w dotychczasowej wysokości aż

do czasu przyznania im zapomóg (rent) wdowich i sierocych.

Te same prawa przysługują żonie i dzieciom zaginionych i wziętych do niewoli.

10. Zasiłki przyznaje na podstawie przeprowadzonych dochodzeń Ministerstwo Spraw Wojskowych. Od orzeczenia, przyznającego zasiłek, wzgl. odmawiającego, nie przysługuje odwołanie się do jakiejkolwiek władzy.

11. Zasiłki wypłacają Powiatowe Kasy Państwowe.

12. Wszelkich informacji w sprawach zasiłków udziela Sekcja Zaopatrzenia służących w Wojsku Polskiem i ich rodzin D. G. Ministerstwa Spraw Wojskowych w Warszawie, ul. Srebrna № 12, telefon № 22-155. Tam też można otrzymywać formularze zgłoszeń o zasiłki.

Warszawa, dnia 16 kwietnia 1919 r.

Minister Spraw Wojskowych:
(—) *J. Leśniewski*
generał-porucznik.

## 601.

**Okólnik (508) Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych oraz Naczelników Policji Komunalnej w Warszawie, Łodzi i Lublinie w sprawie wydania zakazu sprzedaży alkoholu żołnierzom.**

Wskutek interwencji Ministerstwa Spraw Wojskowych wydała Dyrekcja Monopolu Spirytusowego przy Ministerstwie Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych dnia 3.VIII 1919 r. do L. 6409 D. M. S., zakaz sprzedaży i podawania żołnierzom W. P. alkoholu i napojów wyskokowych. Zakazem tym objęte są zatem, prócz alkoholu czystego, wszelkie gatunki wódek, likierów, rumu, rezolisów, miodu i wina. Sprzedaż i podawanie piwa dozwolone jest tylko w ilościach miernych; sprzedaż i podawanie piwa w ilościach nadmiernych jest również zakazane.

Zakaz powyższy obowiązuje właścicieli, kierowników i personel sklepów monopolowych oraz restauracji wszelkiego rodzaju, kawiarń, mleczarń, cukierń, bufetów, herbaciarń, gospód i hoteli i odnosi się zarówno do picia na miejscu w tych lokalach jak i do sprzedaży t. zw. przez ulicę, w naczyniach zamkniętych lub otwartych. We wszystkich powyżej wymienionych lokalach i zakładach winien być na widocznem miejscu umieszczony napis, wskazujący na wspomniany zakaz.

Osoby przekraczające powyższy zakaz narażają się na odpowiedzialność karną wobec władz skarbowych.

Niezależnie od wymienionego zakazu, zabroniło Ministerstwo Spraw Wojskowych rozkazem № 6006/D. S. ze swej strony żołnierzom W. P. nadużywania napoi wyskokowych we wszelkich postaciach.

Komunikując powyższe, poleca się p. p. Powiatowym Komisarzom Rządowym oraz p. p. Naczelnikom Policji Komunalnej w Warszawie, Łodzi i Lublinie, bezzwłocznie pouczyć podległe organy policyjne, aby podczas pełnienia swej służby zwracały baczną uwagę na przestrzeganie powyższego zakazu przez właścicieli, kierowników i personel sklepów i zakładów wyżej wymienionych oraz, aby w danym wypadku w sposób *zdecydowany lecz taktowny* starały się nie dopuścić do przekroczeń tego zakazu zarówno ze strony sprzedających jak i żołnierzy. W razie popełnionego przekroczenia, winna policja spisać na miejscu notatkę służbową stwierdzającą stan sprawy oraz nazwiska winnych tak z jednej jak drugiej strony i wystosować niezwłocznie doniesienie do właściwej władzy skarbowej i do dowództwa właściwego oddziału wojskowego. Odpisy tych doniesień należy przedkładać Urzędowi Powiatowemu.

Warszawa, dn. 30.VII 1919 r. (A.O. 8581/1).

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *S. Wojciechowski.*

## 602.

**Okólnik (504) Ministra Spraw Wewnętrznych do Szefow Sekcji i Naczelnikow Wydziałow w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, do Głownego Komendanta Policji Państwowej, oraz do Powiatowych Komisarzy Rządowych, w sprawie postępowania karnego co do osob, dopuszczających się znieważenia organu władzy.**

Z powodu ukazujących się w prasie oskarżeń i zarzutów, skierowywanych poszczególnym funkcjonarjuszom państwowym, Urzędy prokuratorskie otrzymują od organów rządowych wezwania do ścigania sądowego osób, dopuszczających się przewidzianego w art. 532 K.K. znieważenia organu władzy.

Z nadsyłanych atoli do Prokuratury odezw widać, iż nie wszystkie rządowe organy są poinformowane, że w wypadkach, gdy zniewagę

stanowi nie zwykła obraza, lecz zniesławienie osoby urzędowej, — postępowanie karne, z dopuszczeniem exceptio veritatis, może być wszczęte nie inaczej, jak na wniosek pokrzywdzonego urzędnika (art. 23 U. P. K.).

Ze względu na powyższe polecam, przy wszczynaniu tego rodzaju spraw, ściśle przestrzegać warunku, wymaganego przez wspomniany artykuł U. P. K., i do odezw przesyłanych Prokuratorom dołączać wniosek pokrzywdzonego.

Warszawa, dn. 31.VII 1919 r. (O. P. 6146/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *J. Bek.*

## 603.

## Okolnik (509) Ministra Spraw Węwnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie zwolnienia od służby wojskowej Powiatowych Komisarzy Rządowych oraz zastępcow.

Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wojskowych z dn. 5 lipca 1919 r. L. 8825/IV P. powołani zostali do czynnej służby wojskowej na czas trwania wojny, ci z pośród zapisanych oficerów, którzy są urodzeni w latach 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894 i 1895, a którzy uznani zostali przez Komisję Przeglądową za zdatnych do pełnienia służby wojskowej.

W razie, gdyby Pan Komisarz lub jego zastępca był oficerem i należał do jednego z wyżej wyszczególnionych roczników, a został przy przeglądzie wojskowo-lekarskim uznanym za zdatnego do pełnienia służby wojskowej, należy bezzwłocznie wnieść należycie umotywowaną prośbę reklamacyjną do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, wraz z wnioskiem zredagowanym po myśli okólnika z dnia 22.V 1919 roku № 53522/480 J. W.

Równocześnie zawiadamia się Pana, że Ministerstwo Spraw Wojskowych zawiadomiło wszystkie P. K. U. że przedłużyło termin zgłoszenia się powołanym powyższem rozporządzeniem do służby wojskowej, do czterech tygodni, wobec tego bez tutejszego zwolnienia nie może Pan w rzeczonym czasokresie zgłosić się do służby wojskowej.

Warszawa, dn. 31.VII 1919 r. (J. W. 1051/1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *Józef Bek.*

## 604.

## Okólnik (543) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie zapomóg dla byłych rezerwistek rosyjskich.

Okólnikami z dnia 26 lutego r. b. (Dziennik Urzędowy № 17) względnie z dnia 3 kwietnia r. b.) Dziennik Urzędowy № 28) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleciło wstrzymać dalszą wypłatę zasiłków rodzinom b. wojskowych rosyjskich, jako pozbawioną już podstaw prawnych. W rezultacie tego zarządzenia na ręce PP. Komisarzy i do Ministerstwa wpłynęła duża liczba podań od zainteresowanych, domagających się utrzymania w dalszym ciągu zasiłków, bądź też wypłacenia tychże za pewne okresy z czasów okupacji, w ciągu których nie były one wypłacone lub też były wypłacone częściowo.

Wobec tego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że:

1) Utrzymanie bieżących zasiłków nie może mieć miejsca z powodów, przytoczonych w powołanych wyżej okólnikach.

2) Do wypłaty zasiłków rodzinom z tytułu powołania ich opiekuna do wojska rosyjskiego obowiązane było według prawa państwo rosyjskie, zaś w czasie okupacji — państwa okupacyjne.

3) Żadnych funduszów na wypłatę tych zasiłków państwo rosyjskie ani państwa okupacyjne nie pozostawiły.

3) Wypłata zaległych z czasów okupacji zasiłków, których suma ogólna wyraża się w wysokości dziesiątków miljonów marek, nie może obciążyć Skarbu Polskiego na tej samej zasadzie, jak nie mogą go obciążać i inne należności od państw b. zaborczych względnie b. okupacyjnych z tytułu poszkodowań i strat, spowodowanych okolicznościami wojny tembardziej, iż na to nie pozwala zły stan Skarbu Polskiego.

Z powodów, wyżej przytoczonych, prośby rodzin b. wojskowych rosyjskich o utrzymanie bieżących lub o wypłatę niewybranych w swoim czasie zasiłków nie mogą być uwzględnione; również bezcelowe jest dalsze nadsyłanie podań w tej sprawie.

Poleca się Panu podawać o tem do wiadomości zainteresowanych przy okazji ich zgłaszania się, zaś dotychczas złożone podania załatwić w myśl niniejszego okólnika.

Warszawa, dn. 16.VII 1919 r. (A. O.—8479/1).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *S. Wojciechowski.*

# V.

## 605.

### Okólnik Komisarza Generalnego Państwowego Urzędu do spraw powrotu Jeńców, Uchodźców i Robotników tegoż Urzędu w sprawie ogólnych zasad działalności Urzędu.

Dla uniknięcia w przyszłości jakichkolwiek nieporozumień, które teraz jeszcze miewają niekiedy miejsce, podaję poniżej raz jeszcze ogólne zasady działalności Państwowego Urzędu.

1) Pod opiekę sanitarno-żywnościową Państwowego Urzędu do Spraw Powrotu JUR podpadają a) wszyscy uchodźcy, którzy przymusowo zostali z Polski wysłani lub wywiezieni przez rządy zaborcze, a obecnie znajdują się poza granicami państwa, mieszkańcy b. Kongresówki, Galicji, Księstwa Poznańskiego, Litwy i Białorusi; b) b. wojskowi Polacy Litwini, Białorusini, którzy bądźto znajdują się w niewoli, bądźteż przy zakończeniu wojny, jako wojskowi znaleźli się w państwach obcych; c) robotnicy przymusowo wywiezieni na roboty do Niemiec; d) jeńcy, wszystkich armji, którzy przez Polskę, do ojczyzny powracają; e) ewakuowani przez władze okupowane z b. terenów wojennych w głąb kraju.

2) Z opieki sanitarno-żywnościowej podczas drogi, jak i też z wolnego przejazdu korzystają wyżej wymienieni wówczas, o ile do punktów etapowych granicznych przez władze wojskowe lub władze administracyjne zostali skierowani i co do których władze wojskowe i administracyjne nie mają żadnych zastrzeżeń.

3) Tylko punkty graniczne mają prawo wystawiania dokumentów podróży. Dokumenty podróży wystawiają punkty graniczne na zasadzie papierów wizowanych przez władze wojskowe lub cywilne.

Bez pozwolenia piśmiennego tych władz dokumentów wystawiać nie wolno.

4) Prawo wystawiania dokumentów mają następujące punkty: Landnarowo, Wilno, Mołodeczno, Lida, Wilejka, Baranowicze (dopóki nie będzie utworzoną stacja w Mińsku), Hołoby, Powursk, Łuck, Pińsk (aż do czasu uruchomienia etapu w Łunińcu), Lwów, Mława, Kalisz, Aleksandrów, Stradom, Oświęcim, Nowy-Sącz i to dla nowoprzybyłych transportów z poza granic Państwa. Grodno i Białystok tylko dla transportów idących bezpośrednio z Niemiec.

5) Dokumenta podróży mają być wystawiane tylko raz jeden i aż do miejsca stałego zamieszkania względnie dla jeńców obcych narodowości aż do granic Państwa Polskiego, a to dla jeńców z b. Austrji do Oświęcima, dla Niemców do Mławy, dla Rosjan, jadących do armji Judenicza, do Mławy, dla jeńców państw sprzymierzonych, a więc Francji, Anglji, Ameryki, Włoch, Serbji, Rumunji do Warszawy. (Wyjątek stanowią rozporządzenia władz wojskowych).

6) Rosyjscy jeńcy z Niemiec nie mają prawa przejazdu przez Polskę, ci więc pod opiekę Państwowego Urzędu nie podpadają, muszą być bezwarunkowo oddawani straży granicznej, żandarmerji, względnie władzom wojskowym. Tych jeńców nie mają prawa punkty graniczne pod żadnym pozorem przyjmować i wysyłać do Polski. Granica Państwa Polskiego dla tych jest zamknięta i żadne władze nie mają prawa ich przepuszczać przez granice.

7) Rosjanie, jadący z Rosji, względnie uciekający przed bolszewikami, również nie korzystają z opieki i wolnego przejazdu i tylko na podstawie piśmiennego rozkazu władz wojskowych (rozkaz ten przy nadesłaniu kopji i dokumentów musi być załączony), korzystają z wolnego przejazdu wtedy, jeśli cel ich podróży nie stanowi żadna miejscowość w Państwie Polskiem, lecz przejeżdżają przez Polskę.

8) Punkty graniczne mogą być również stacjami transportowemi, jakiemi są stacje wewnątrz kraju. W tym wypadku nie wolno wystawiać dokumentów podróży.

9) Punkty wewnątrz kraju, a więc Kraków, Koluszki, Łódź, Warszawa, Siedlce, Brześć-Litewski, Dorohusk, Lublin, Kowel, Dęblin, nie mają pod żadnym pozorem prawa wystawiania dokumentów podróży, a przechodzące transporty, względnie jadących JUR karmią, kąpią i wysyłają dalej, o ile ci JUR są zaopatrzeni w dokumenta podróży, wystawione na etapach granicznych. Bez tych dokumentów podróży JUR nie wolno przyjmować.

10) Dokumenta podróży należy wystawiać na przeciąg tylu dni, ile podróż ma trwać, przyjmując 150 kilometrów za 1 dobę podróży przy pociągach towarowych, a 300 kilom. przy pociągach osobowych.

11) JUR jadący przez stację Państwowego Urzędu chociażby już byli kąpani, należy na tych stacjach, w których znajdują się łaźnie i odwszalnie poddać ponownej kąpieli i odwszeniu, zaś nieszczepionych, (nie mających świadectwa szczepienia) szczepić.

12) Dokumentów podróży poprawiać nie wolno.

13) Stacje transitowe Państwowego Urzędu czynią na odwrotnej stronie dokumentów podróży adnotację co do karmienia względnie ilości strawy wydanej, na drogę, wreszcie o wykąpaniu i odwszeniu.

14) JUR jadących w głąb kraju, lub przejeżdżających przez kraj należy zaopatrywać na drogę po 1 funcie chleba.

15) Stacje wewnątrz kraju i te stacje graniczne, które są w pewnych razach stacjami transitowemi mają przy przejmowaniu JUR sprawdzać dokumenta podróży, spisywać numery dokumentów podróży (spisy przy sprawozdaniach dziennych P. U. nadsyłać).

16) W razie choroby JUR lub innej konieczności zatrzymania JUR dokument podróży pozostaje ten sam, należy jednak na odwrotnej stronie dokumentu zrobić adnotację „Podróż przerwano", podając powód i przyczynę przerwy. W razie zaś dalszej podróży przedłużyć ważność

dokumentu na odwrotnej stronie. O JUR zatrzymanych ponad 3 dni na etapie, należy Państwowy Urząd w Warszawie zawiadomić telegraficznie z podaniem przyczyny zatrzymania.

17) Dokumenta podróży poprawione nie mają ważności.

18) Dla transportowania ewakuowanych do ich miejsc zamieszkania wskazanych pod 1 lit. e wydaje dokumenty podróży Państwowy Urząd do Spraw powrotu JUR w Warszawie przy przedłożeniu odpowiednich spisów przez władze administracyjne lub wojskowe.

Warszawa, dnia 22 lipca 1919 r.

Komisarz Generalny:
(—) *K. Pawlikowski.*

## WZÓR DOKUMENTU PODRÓŻY.

Państwowy Urząd
do Spraw Powrotu J. U. R.

**Punkt etapowy w** ..........................................

Wydano list transport. №.................... od.................................... do....................................

# Dokument podróży

Imię i nazwisko ..........................................................................

Data i miejsce urodzenia ..........................................................................

Przynależność państwowa..........................................................................

Imiona małoletnich (do lat 14) członków rodziny..........................................................................

..........................................................................

jedzie z .......................................... do ..........................................

przez..........................................................................

Niniejszy dokument służy jako legitymacja podróży dla wyżej wymienionych .................. osób.

Jazda koleją żelazną odbywa się za wydanym przez Państwowy Urząd do Spraw Powrotu J. U. R. listem transportowym.

Wszystkie władze cywilne i wojskowe uprasza się w razie potrzeby okazywać pomoc i podróż ułatwić.

Ważne do dnia.......................................... 19.......... r.

Po przyjeździe na miejsce przeznaczenia dokument oddać przy zameldowaniu miejscowej władzy policyjnej.

W .......................................... dnia.......................................... 19.......... r.

Wiza wojskowa.

Widziano dnia ....................................

Komisarz
Państwowego Urzędu J. U. R.

pieczątka

Podpis prowadzącego transport:

..........................................

Kąpany i odwszony ....................................

Szczepiony przeciw ....................................

w.......................................... dnia.................... 19.......... r.

Odbył kwarantannę w.......................................... od dnia.................... do dnia....................

Podpis lekarza:

## 606.

### Rozporządzenie tymczasowe Ministra Robót Publicznych dla organów Służby Budowlanej w przedmiocie kompetencji organow służby budowlanej na terenie b. zaboru rosyjskiego.

Art. 1.

Aż do ustawowego przeprowadzenia organizacji władz administracyjnych w Polsce załatwiać będą sprawy architektoniczno-budowlane, przekazane Ministerstwu Robót Publicznych ustawą z dnia 29 kwietnia 1919 r. Dziennik Praw № 39 art. I p. 3, 4 i 5, oprócz odpowiednich wydziałów Ministerstwa Robót Publicznych, architekci okręgowi i powiatowi.

Art. 2.

Do architekta powiatowego należy:

1) zatwierdzanie projektów budowlanych i udzielanie pozwoleń administracyjno-technicznych na wszelkie budowle i roboty budowlane prywatne z wyjątkiem budowli użyteczności publicznej oraz tych budowli przemysłowych, których zatwierdzenie należy do władzy wyższej;

2) opinjowanie o projektach, które zatwierdzać mają władze wyższe,

3) prowadzenie budowy, oraz wykonywanie czynności, związanych z utrzymaniem i zarządem budynków państwowych z wyjątkiem budynków kolejowych, górniczych i strategicznych i nadzór nad odbudową osad, zniszczonych przez wojnę i klęski elementarne;

4) sprawowanie nadzoru techniczno-policyjnego nad zrealizowaniem projektów zabudowania i planów regulacyjnych miast, niewydzielonych z powiatów, osad, wsi,

5) sprawowanie nadzoru techniczno-policyjnego nad istniejącemi budowlami prywatnemi, oraz nad wszelkiemi robotami architektoniczno-budowlanemi, wykonywanemi w powiecie;

6) sprawowanie nadzoru a) nad działalnością budowlaną zarządów gmin wiejskich i miejskich w powiecie, b) nad wytwórczością materjałów budowlanych;

7) współdziałanie z urzędami Ministerstwa Sztuki i Kultury w czynnościach, związanych z opieką nad nieruchomemi zabytkami sztuki i kultury lub ich pozostałościami, czuwanie nad tem, by bez uprzedniego pozwolenia odnośnej władzy konserwatorskiej zabytki te nie były burzone, niszczone, przerabiane, odnawiane, rekonstruowane, zdobione lub uzupełniane (nawet instalacjami), oraz aby w najbliższem otoczeniu ważniejszych zabytków nie dokonywano żadnych zmian;

8) uczestniczenie w pracach rad do spraw mieszkaniowych oraz innych komisji państwowych, w których jego współudział okaże się potrzebny;

9) udzielanie pomocy fachowej gminom miejskim i wiejskim oraz powiatowym związkom komunalnym w zakresie przez Ministerstwo przepisanym;

10) zbieranie danych o cenach na materjały budowlane i robociznę w powiecie dla użytku Okręgowej Dyrekcji robót publicznych;

11) prowadzenie kontroli osób, a) posiadających prawo do tytułu inżyniera, lub architekta, lub prawo prowadzenia robót architektoniczno-budowlanych, b) kontroli nad rzemieślnikami budowlanymi oraz sprawowanie nadzoru nad czynnościami osób wymienionych pod a) i b).

Art. 3.

Stosunek architekta powiatowego do Komisarza powiatowego oraz sposób wykonywania zarządzeń architekta powiatowego normuje § 24 Instrukcji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych dla Komisarzy powiatowych.

Art. 4.

W miastach wydzielonych z powiatów, prawa i obowiązki architekta powiatowego w zakresie nadzoru budowlanego może wykonywać, za zezwoleniem Ministerstwa Robót Publicznych, architekt miejski.

Art. 5.

Od orzeczeń architekta powiatowego, lub miejskiego w sprawach, wyszczególnionych w art. 4) o ile przepisy obowiązujące nie stanowią inaczej, można odwołać się do architekta okręgowego w terminie 14-to dniowym, licząc od dnia, następującego po dniu doręczenia orzeczenia. Odwołanie do architekta okręgowego należy wnieść na ręce architekta powiatowego, lub miejskiego.

Art. 6.

Do architekta okręgowego należy:

1) zatwierdzanie projektów zabudowania, planów regulacyjnych, projektów scalania i wywłaszczania dla osad i wsi;

2) zatwierdzanie projektów i kosztorysów na budowę i przebudowę budynków państwowych za wyjątkiem kolejowych, górniczych i strategicznych, w wypadkach, gdy suma kosztorysowa nie przekracza 250.000 marek;

3) zatwierdzanie projektów i udzielanie pozwoleń administracyjno-technicznych na budowle przemysłowe, wykonywane przez samorządy gminne, samorządy miast, oraz przez instytucje o charakterze społecznym, nie wymagające we-

dług obowiązującej dotąd ustawy przemysłowej, pozwoleń władzy gubernialnej;

4) zatwierdzanie projektów i udzielanie pozwoleń administracyjno-technicznych na te budowle użyteczności publicznej, które w myśl art. 10 nie podlegają zatwierdzeniu Ministerstwa Robót Publicznych;

5) zatwierdzanie projektów na budowle przemysłowe, wykonywane przez osoby prywatne, które według obowiązującej dotąd ustawy przemysłowej wymagały pozwolenia władzy gubernjalnej, oraz na budowę i roboty budowlane, wykonywane przez architektów powiatowych, lub miejskich;

6) sprawowanie nadzoru nad: a) budową, utrzymaniem i zarządem budynków państwowych z wyjątkiem budynków kolejowych, górniczych i strategicznych, b) odbudową osad, zniszczonych przez wojnę i klęski elementarne.

7) sprawowanie nadzoru techniczno-policyjnego nad realizacją projektów zabudowania i planów regulacyjnych w miastach, wydzielonych z powiatów;

8) sprawowanie nadzoru techniczno-policyjnego nad wszelkiemi robotami budowlanemi, których kierownikami techniczno-budowlanemi są architekci powiatowi, lub miejscy;

9) sprawowanie nadzoru: a) nad działalnością architektów powiatowych i miejskich i b) nad wytwórczością materjałów budowlanych;

10) sprawowanie nadzoru nad działalnością budowlaną zarządów miast, wydzielonych z powiatów;

11) współdziałanie z urzędami Ministerstwa Sztuki i Kultury w czynnościach, związanych z opieką nad nieruchomemi zabytkami sztuki i kultury, lub ich pozostałościami;

12) uczestniczenie w pracach rad do spraw mieszkaniowych i innych komisji państwowych, w których współudział architekta okręgowego okaże się potrzebny;

13) udzielanie pomocy fachowej w dziedzinie budownictwa związkom komunalnym w zakresie przez Ministerstwo przepisanym;

14) opinjowanie o wszelkich sprawach budowlanych okręgu, kierowanych do decyzji Ministerstwa Robót Publicznych;

15) rozstrzyganie odwołań od zarządzeń architektów powiatowych, lub miejskich.

Art. 7.

Od zarządzeń architekta okręgowego, w sprawach wyszczególnionych w art. 8 można odwołać się do Ministerstwa Robót Publicznych, o ile przepisy obowiązujące nie stanowią inaczej w terminie 14-to dniowym, licząc od dnia następującego po dniu doręczenia orzeczenia.

Odwołanie do Ministerstwa wnosić należy na ręce architekta okręgowego.

Art. 8.

Do Ministerstwa Robót Publicznych należy:

1) załatwianie wszystkich spraw, wyszczególnionych w ustawie z dnia 29-go kwietnia 1919 r. Dzien. Praw. № 39 w dziedzinie architektoniczno-budowlanej nie przekazanych architektom powiatowym i okręgowym; w szczególności zaś zatwierdzanie:

a) projektów zabudowania miast i zdrojowisk, ich planów regulacyjnych, projektów scalania i wywłaszczania,

b) projektów i kosztorysów na budowę i przebudowę budynków państwowych, z wyjątkiem kolejowych, górniczych i strategicznych, w wypadkach, gdy suma kosztorysowa przekracza 250,000 marek;

c) projektów na wykonywane przez samorządy miast, wydzielonych z powiatów, budowle użyteczności publicznej i budowle przemysłowe, na które udzielanie pozwoleń, według obowiązującej dotąd ustawy przemysłowej należało do kompetencji władzy gubernialnej;

d) projektów, a w wypadkach przewidzianych przez prawo, i kosztorysów na budowę świątyń, gmachów monumentalnych, szpitali, zakładów naukowych, z wyjątkiem szkół elementarnych.

2) Rozstrzyganie odwołań od zarządzeń niższych instancji.

Art. 10.

Przy każdym architekcie powiatowym, lub miejskim, oraz przy każdym architekcie okręgowym, jako stałe ciało doradcze działają powiatowe, miejskie, lub okręgowe rady budowlane, których skład określi specjalne rozporządzenie.

Warszawa, dn. 7 lipca 1919 r.

Minister Robót Publicznych:

(—) *Pruchnik.*

# VII.

## OBWIESZCZENIA.

### 607.

Sąd pokoju w Lipsku, okręgu sądowego Radomskiego, na zasadzie art. 58 i 309 u. p. c. wzywa: Stefana i Dominika braci Bobrowskich, których miejsce pobytu jest nieznane, aby w terminie 4 miesięcznym od dnia ukazania się w druku niniejszego wezwania stawili się w sądzie po-

koju w Lipsku, powiatu Iłżeckiego osobiście lub za pośrednictwem pełnomocnika w charakterze spadkobierców, w sprawie z powództwa Walentego Bobrowskiego o podział majątku po Wojciechu Bobrowskim, mieszkańcu wsi Białobrzegi, gminy Chotcza, powiatu Iłżeckiego.

W razie niestawienia się wezwanych do sądu w oznaczonym terminie, sprawa będzie osądzona zaocznie.

### 608.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lipca 1919 roku № 1846 P. Z. wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 71 stowarzyszenie pod nazwą „Popieranie Biednych“ „Tomchaj Anyim“ na Pelcowiźnie.

### 609.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 23 lipca 1919 roku № 2970 P. Z. wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 72 stowarzyszenie pod nazwą „Związek Florjański“ z siedzibą w m. st. Warszawie.

### 610.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 23 lipca 1919 roku № 3196 P. Z. wciągnięto do rejestru Stowarzyszeń i związków, № 73 stowarzyszenie pod nazwą „Polska Izba Handlowa dla Południowych Obszarów b. Cesarstwa Rosyjskiego“ z siedzibą w m. st. Warszawie.

### 611.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 23 lipca 1919 roku № 1318 P. Z. wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 74 stowarzyszenie pod nazwą „Związek Kobiet Żydowskich“ w m. st. Warszawie.

### 612.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 23 lipca 1919 roku № 10 P. Z. wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 75 stowarzyszenie pod nazwą „Towarzystwo Przyjaciół Skolimowa i Chylic“.

### 613.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 29 lipca 1919 roku № 461 P: Z. wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 77 stowarzyszenie pod nazwą „Towarzystwo Opieki nad Górą Zamkową“ w Będzinie.

### 614.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 29 lipca 1919 roku № 1269 P. Z. wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 78 stowarzyszenie pod nazwą „Straż Ogniowa Ochotnicza“ w Jaktorowie powiatu Błońskiego.

### 615.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 31 lipca 1919 roku № 815 P. Z. wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 81 stowarzyszenie pod nazwą „Makowski Związek Kupców“ w m. Makowie.

Drukiem F. Wyszyńskiego i S-ki, Warszawa, Zgoda № 5.